



Schoolondersteuningsplan

obs De Barkentijn

1-9-2017

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding – van zorgplan naar ondersteuningsplan	blz 3
Hoofdstuk 2	Typering van het onderwijs op de Barkentijn	blz 4
Hoofdstuk 3	Visie op zorg binnen het onderwijs	blz 5
Hoofdstuk 4	De samen-1 zorgroute op de Barkentijn	blz 6
Hoofdstuk 5	De samen-1 zorgroute in 3 niveaus	blz 7
5.1	Niveau 1 – de groep – De zorg in de groep door de groepsleerkracht	
5.2	Niveau 2 – de school – De zorg in de school door het team en de IB	
5.3	Niveau 3 - Boven schoolse en externe deskundigen	
Hoofdstuk 6	Basis- en extra ondersteuning op de Barkentijn	blz 15
6.1	Kwaliteitszorg met betrekking tot de basisondersteuning	
6.2	Extra ondersteuning	
Hoofdstuk 7	De documenten van de Samen 1 – zorgroute	blz 17
7.1	Toets/zorgkalender	
7.2	Diepteanalyse inclusief foutenanalyse (Focus-OGW)	
7.3	Pedagogisch en didactisch groepsoverzicht	
7.4	Groepsplan	
7.5	Individueel Handelingsplan	
7.6	Het Groeidocument	
7.7	Het Ontwikkelingsperspectief (OPP)	
7.8	Groepsbespreking	
7.9	Leerlingbespreking	
7.10	Onderwijszorgoverleg (OZO)	
Hoofdstuk 8	Functies en taken van het schoolteam met betrekking tot ondersteuning.	blz 21
Hoofdstuk 9	Het Breed Ondersteuningsteam	blz 23
Hoofdstuk 10	Toetskalender/zorgkalender en meerjarenplanning	blz 26

Hoofdstuk 1 Inleiding – van zorgplan naar ondersteuningsplan

Wij verzorgen onderwijs aan zo'n 190 verschillende kinderen. Al deze kinderen hebben een unieke persoonlijkheid en individuele onderwijsbehoeften. De meesten leren op een regelmatige, gemiddelde manier, enkele kinderen hebben een langere tijd nodig om iets te kunnen leren. Er zijn er ook die maar weinig uitleg nodig hebben om grote leerstappen te kunnen maken. Deze verschillen ontstaan door verschillen in intelligentie, sociale en emotionele ontwikkeling, lichamelijke condities, motorische ontwikkeling, werkhouding en door de verschillen in milieu en cultuur waarin de kinderen opgroeien.

In het kader van Passend Onderwijs evolueert het Zorgplan naar Ondersteuningsplan. Deze term beschrijft goed dat we, conform de bedoeling van de wet, vooral willen kijken naar de mogelijkheden die een kind heeft en dat wij het kind ondersteunen bij het ontwikkelen van die mogelijkheden. Vanaf heden noemen wij de beschrijving van de zorgstructuur binnen onze school daarom consequent Ondersteuningsplan. Dit document is dynamisch, omdat externe en interne ontwikkelingen in het onderwijs van invloed zijn op het beleid. Dat betekent dat we elk jaar dit ondersteuningsplan bespreken en de laatste ontwikkelingen erin opnemen. In ons onderwijs, in alles wat we doen, staat het belang van de leerlingen voorop. De leidende vraag is dan ook steeds: "Wat heeft dit kind van ons en zijn omgeving nodig en hoe kunnen we passend onderwijs bieden rekening houdend met de grenzen van onze mogelijkheden".

Hoofdstuk 2 Typering van het onderwijs op de Barkentijn

Op onze school wordt modern, klassikaal onderwijs gegeven binnen een leerstofjaarklassensysteem. We werken vanuit methodes, die voldoen aan de kerndoelen, waarin leerlijnen zijn uitgewerkt in klassikale lessen. Het uitgangspunt is de instructie aan een groep, waarbij middels gelaagde instructie en gedifferentieerde verwerking rekening gehouden wordt met verschillen tussen leerlingen

Ons onderwijs is gebaseerd op de zeven uitgangspunten van het handelingsgericht werken.

1. Er wordt uitgegaan van onderwijsbehoeften. Er wordt zoveel mogelijk gekeken naar wat een leerling nodig heeft om iets te kunnen.
2. De werkwijze is systematisch en transparant. Bij het nemen van beslissingen over leerlingen geldt een stappenplan dat inzichtelijk is voor alle betrokkenen.
3. De leerkracht is belangrijk: “de leerkracht doet ertoe”.
4. De werkwijze is doelgericht. Voor alle leerlingen staan in groepsplannen of in individuele handelingsplannen doelen geformuleerd. Ook op schoolniveau worden doelen gesteld t.a.v. beleid en resultaten.
5. Een leerling wordt bekeken in interactie met de omgeving.
6. Alle betrokkenen werken constructief samen.
7. Positieve aspecten van betrokkenen worden gebruikt bij het zoeken naar oplossingen.

In onze visie op onderwijs staan de onderwijsbehoeften van de leerlingen centraal en willen wij op een systematische en transparante manier realiseren dat gestelde doelen behaald worden. Hierin werken alle leerkrachten, ouders en kinderen constructief samen en benadrukken we de positieve ontwikkelingskansen van elke leerling.



Onze keuze voor een cyclische werkwijze binnen ons zorgsysteem is ingegeven door de nieuwste inzichten op het gebied van analyse - diagnose –handelen – evaluatie, waarbij evaluatie en reflectie leidt tot een nieuwe cyclus van handelingsgericht werken met als doel een realistisch passend onderwijsaanbod voor iedere leerling.

Het team van de Barkentijn wil allereerst zorgen voor een pedagogisch klimaat, waarbinnen ieder kind zich veilig en gewaardeerd voelt. Wij willen graag de leerlingen goed begeleiden door ons onderwijs zo in te richten dat elk kind zo goed mogelijk tot zijn recht komt, ongeacht de verschillende leermogelijkheden. Door het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat en signalering van leerproblemen en leerachterstand in een vroeg stadium proberen wij de problemen ‘klein’ te houden en complexe extra zorg en begeleiding te voorkomen.

De tweede kerntaak van de leerkracht is om zo veel mogelijk goede instructie te verzorgen, afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Voor sommige kinderen is dit niet genoeg. Zij vragen meer van ons handelingsgericht onderwijs: zij vragen extra steun en onderwijs en hebben daar ook recht op. Zij hebben specifieke onderwijsbehoeften, waarop de school met de ouders moeten inspelen.

Wij gaan ervan uit en stimuleren actief waar nodig, dat ouders bereid zijn om met ons mee te denken. Samen (leerkracht, leerling en ouders) kunnen wij meer bereiken. Wij beschouwen ouders als deskundig op het gebied van hun eigen kind. Dat is onder andere te zien tijdens de kennismakingsgesprekken aan het begin van het schooljaar, waarbij ouders de ervaringen en zorgen wat betreft hun zoon of dochter met de (nieuwe) leerkracht delen. Wij hebben als team een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor onze leerlingen. Alleen als wij als team functioneren, kunnen wij de zorg voor onze leerlingen en de ononderbroken ontwikkeling van groep 1 tot en met groep 8 garanderen.

Hoofdstuk 3 Visie op zorg binnen het onderwijs

Wanneer de ontwikkeling of het leren belemmerd wordt of stagneert en wanneer een leerling zich op school of thuis niet prettig voelt dan begint de zorg! Zorg om de emotionele en/of cognitieve ontwikkelingskansen van de leerling. Zorg (h)erkennen is stap één, deze zorg omzetten naar handelen is stap twee.

Onze visie op zorg binnen het onderwijs is dat het team van de Barkentijn de zorgen wil omzetten in het organiseren van steun en begeleiding voor het kind door ouders, leerkrachten en externe hulpverleners. Samen zorgen voor de uitvoering, zoveel mogelijk beschreven en uitgevoerd als één plan voor deze leerling. Dit heeft als doel het onderwijs voor deze leerling te optimaliseren, waarbij het stellen van reële verwachtingen wat betreft de mogelijkheden van de leerling in dit gezin, in deze groep, bij deze leerkracht in deze periode een belangrijk uitgangspunt is! Onze visie op zorg in het onderwijs is dan ook:
Samen zorgen voor onderwijs waarbij de onderwijsbehoeften van het kind centraal staan.

De manier waarop wij dat doen staat beschreven in de Samen 1-zorgroute.

Hoofdstuk 4 De samen-1 zorgroute op de Barkentijn

Samen actief zorgen voor onderwijs, waarbij de onderwijsbehoeften van de leerling centraal staan is een goed uitgangspunt als visie. De wegen om dit te realiseren binnen passend onderwijs kunnen verschillend en soms complex zijn. De weg, de route in al zijn gelaagdheid staat beschreven in dit hoofdstuk van de Samen 1–zorgroute.

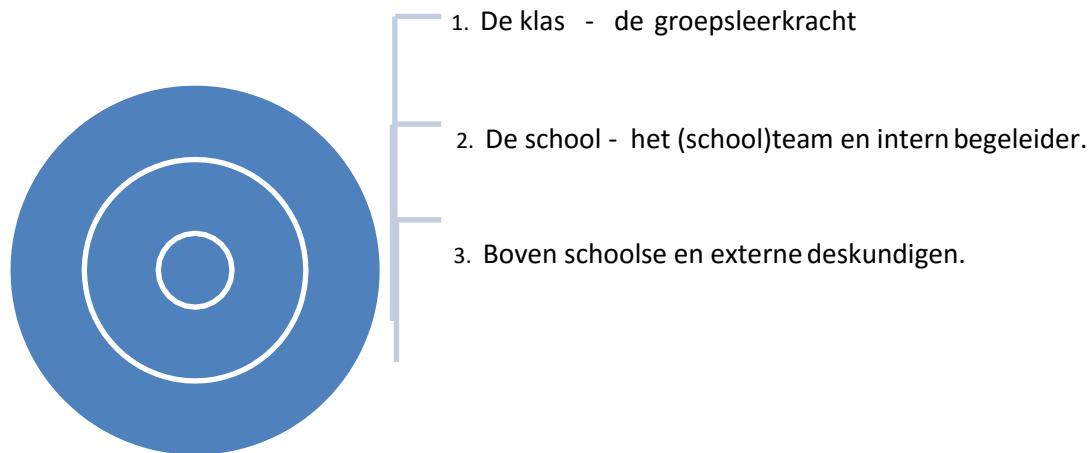
Samen staat voor:

- leerkracht - leerling
- leerkracht- ouder
- schoolteam van de Barkentijn
- interne en externe deskundigen

De start en de spil in de Samen 1-zorgroute is de groepsleerkracht. De groepsleerkracht is de eerstverantwoordelijke voor het welbevinden en de ononderbroken ontwikkeling van de leerlingen. De leerkracht kan bij het uitvoeren van zijn onderwijstaken gebruik maken van de expertise en ondersteuning van de ouders, collega's, de intern begeleider, de directie en interne en externe deskundigen.

De leerkracht als startpunt van de Samen 1-zorgroute signaleert behoefte aan extra zorg of begeleiding. Wanneer dit de grenzen van de groep en/of leerkracht overstijgt dan geeft hij dit aan bij de intern begeleider. Dan wordt de zorg specifiek en uitgebreider. De groepsleerkracht en de intern begeleider kijken dan welke stappen van De Samen 1-zorgroute passend zijn.

De drie gestapelde niveaus van De Samen 1-zorgroute bestrijken dan ook de interne zorg en externe zorg voor de groep en de individuele leerling.



De acties en verantwoordelijkheden binnen de 3 niveaus van zorg worden hieronder beschreven. Daarbij blijft de basis altijd de driehoeksrelatie: ouder –kind - leerkracht.

Hoofdstuk 5 De samen-1 zorgroute in 3 niveaus

De start van de route ligt in de groep. De individuele leerling als onderdeel van een groep kinderen is de start en het hart van het onderwijs, vandaar dat goede instructie en verwerking passend bij de onderwijsbehoeften van alle leerlingen in de groep het uitgangspunt is. Wanneer een individuele leerling in zijn leren of ontwikkeling stagneert of de leerkracht ontvangt zorgsignalen van de leerling en/of de ouders dan gaat de leerkracht nader in op de specifieke onderwijsbehoeften van deze individuele leerling. Dit is niveau 1 van de Samen 1-zorgroute; het omvat al het handelen van de groepsleerkracht voor een passend en realistisch onderwijsaanbod voor alle leerlingen.

Wanneer de onderwijsbehoeften niet helder zijn of op dat moment of in de nabije toekomst het handelend vermogen van de leerkracht in de groep dreigen te overstijgen dan neemt de groepsleerkracht contact op met de intern begeleider, waarna de zorg naar niveau 2 of 3 wordt getild.

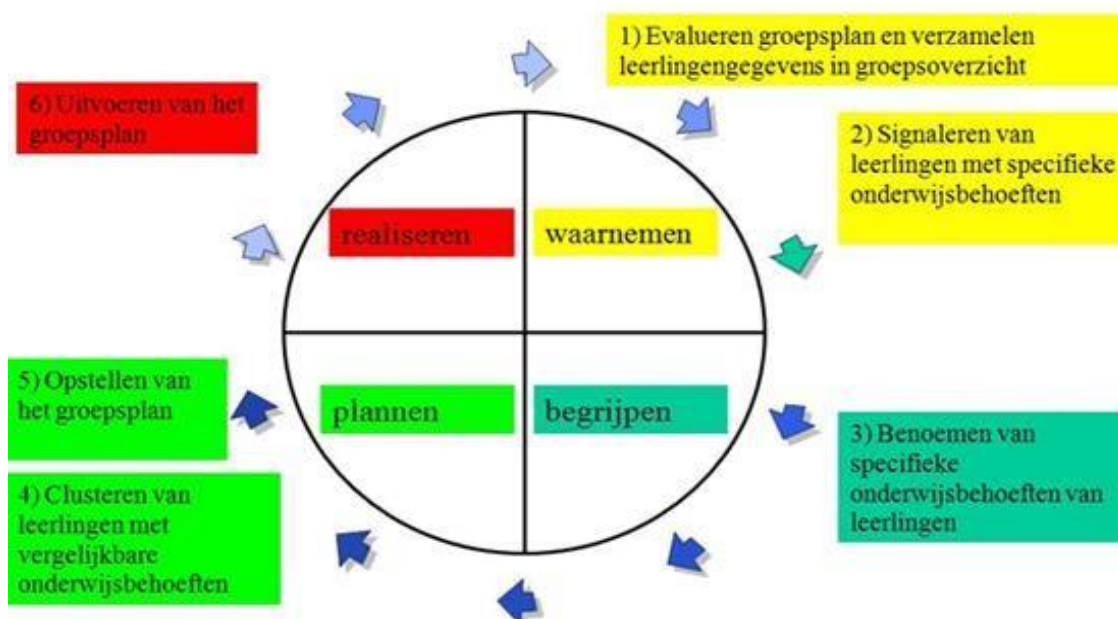
De drie niveaus van zorg zijn beschreven in oplopende zorg-intensiteit, hetgeen niet de indruk mag geven dat deze route altijd stap voor stap, niveau na niveau doorlopen moet worden. Willen wij de problemen snel en adequaat oplossen, dan moeten wij passend bij de onderwijsbehoeften kunnen schakelen tussen de niveaus. Bij signalering van zorg kan dit betekenen dat niveau 2 wordt overgeslagen om direct passend onderwijs te realiseren met advies en/of begeleiding vanuit niveau 3.

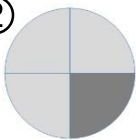
5.1 Niveau 1 – de groep – De zorg in de groep door de groepsleerkracht

Het eerste niveau van de Samen 1–zorgroute is het doorlopen van de cyclus van de Handelingsgericht Werken (HGW) voor de hele groep. De groep omvat alle leerlingen. Op groepsniveau doorloopt de leerkracht twee maal per jaar de HGW-cyclus. Deze cyclus heeft een preventieve aanpak. De leerkracht kijkt vooruit: wat zijn de doelen voor de komende periode en wat hebben de leerlingen nodig om deze doelen te bereiken? Deze werkwijze houdt rekening met verschillen tussen leerlingen en richt zich op vroege signalering, gevolgd door een adequate aanpak. Bij de signalering wordt gebruik gemaakt van de volgende volgsystemen: CITO LOVS, ZIEN en PRAVOO.

De HGW-cyclus kent op groepsniveau vier fasen met in totaal zes stappen.

Handelingsgericht werken



Fase	Stap	Omschrijving
	1	Verzamelen en evalueren van leerling gegevens in groepsoverzicht en groepsplan - de resultaten en de analyse van de Cito-toetsen - de resultaten en de analyse van methode gebonden toetsen - uitkomsten van de gedragsobservatielijsten en andere observaties - overige relevante informatie die van betekenis is voor het vaststellen van onderwijsbehoeften, zoals inhoud, aanpak en organisatie - vaststellen of de progressie van de leerresultaten overeenkomstig is met de doelstelling.
	2	Signaleren van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften De leerkracht noteert opvallende leerlingen, die: - niet of onvoldoende zijn gegroeid in vaardigheidsscores op de Cito-toets - die vaak uitvallen op onderdelen van de methode gebonden toetsen - die gedrags- en/of werkhoudingsproblemen hebben - die al in een intern of extern zorgtraject zitten. De leerkracht vat alle gegevens samen, trekt conclusies en verwerkt deze gegevens in de evaluatie van het (pedagogisch en didactisch) groepsoverzicht en groepsplan.
②  BEGRIJPEN	3	Benoemen van specifieke onderwijsbehoeften van leerlingen Vanuit de evaluatiegegevens en observaties verfijnt de leerkracht de onderwijsbehoeften van de specifieke leerlingen. Deze specifieke pedagogische en didactische onderwijsbehoeften noteert de leerkracht in het pedagogisch en didactisch groepsoverzicht voor de komende periode.
	4	Clusteren van leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften Op basis van de doelen en de onderwijsbehoeften van de leerlingen clustert de leerkracht alle leerlingen in differentiatie- c.q. instructiegroepen.
	5	Opstellen van een groepsplan In het groepsplan beschrijft de leerkracht het aanbod voor drie instructiegroepen hoe hij in de komende periode de gestelde doelen wil bereiken. - <u>Basisaanbod</u>: Klassikale, instructie voor alle leerlingen. Het merendeel van de leerlingen kan nu zelfstandig aan het werk. - <u>Basisaanbod + extra instructie</u>: Na de klassikale instructie is dit de groep die aan de instructietafel verlengde instructie ontvangt gericht op herhaling en uitgebreide uitleg. - <u>Basisaanbod + uitdaging</u>: Dit zijn de leerlingen die na of tijdens de klassikale instructie direct aan het werk kunnen en eventueel extra werk of werk met een hogere moeilijkheidsgraad kunnen doen.
④  REALISEREN	6	Uitvoeren van de plannen De leerkracht voert de plannen uit en op basis van dagelijkse observaties past hij zo nodig het groepsplan aan. Elke cyclus wordt afgesloten met een evaluatie en sluit aan op de afname van de Cito-toetsen. De leerkracht stelt minimaal twee keer per jaar een nieuw groepsplan op voor de vakken rekenen, taal, spelling en technisch en begrijpend lezen. Na de Cito-toetsrondes in januari en juni worden de (pedagogische en didactische) groepsoverzichten en de groepsplannen geëvalueerd en bijgesteld. De geëvalueerde groepsoverzichten en plannen van juni worden gebruikt bij de warme overdracht aan de volgende leerkracht. De nieuwe leerkracht gebruikt het pedagogisch en didactisch groepsoverzicht als informatie als bron bij het opstellen van nieuwe groepsplannen. De groepsoverzichten worden centraal opgeslagen in de groepsmap op SharePoint. De groepsplannen worden na evaluatie gearchiveerd in klasse plan. De stappen die gevolgd moeten worden: evalueren- archiveren- nieuw plan.

Wanneer de groepsleerkracht bij een (tussen) evaluatie van een groepsplan of enig ander moment signaleert dat de (leer)ontwikkeling van een leerling stagneert dan start vanzelfsprekend dezelfde cyclus van handelingsgericht werken in de volgorde van waarnemen, begrijpen, plannen en realiseren, zie stap 1 t/m 6 hierboven.

De leerkracht heeft de beschikking over de volgende mogelijkheden o.a.:

- toetsen analyseren, aanvullende didactische toetsen afnemen,
- de leerling observeren,
- met de vorige leerkracht en/of de ouders praten,
- een consultatie bij de intern begeleider,
- extra pedagogische en didactische maatregelen nemen.

Bij extra pedagogische en didactische maatregelen beschrijft de leerkracht deze in een individueel handelingsplan (IHP). Bij een IHP (in Parnassys) wordt start- en einddatum vastgelegd. Bij het evalueren van het IHP, neemt de leerkracht een beslissing over het IHP.

Het IHP wordt uitgebreid beschreven in hoofdstuk 7: “De documenten van de Samen 1-zorgroute”. (zie ook 7.1 Individueel handelingsplan)

5.2 Niveau 2 – de school – De zorg in de school door het team en de IB

Wanneer de leerkracht signaleert dat een leerling extra zorg of begeleiding nodig heeft, die de grenzen van het groepsplan of zorg op niveau 1 overstijgt of dreigt te overstijgen, dan neemt de leerkracht contact op met de intern begeleider.

Leerkracht en intern begeleider voeren een probleem verkennend gesprek. Doel van dit gesprek is om samen te kijken welke aspecten van de leerling vragen en zorg oproepen. Dit kunnen zijn:

- Gedrag / sociaal–emotionele ontwikkeling
- Werkhouding: concentratie / motivatie
- Ontwikkeling / leren

Tijdens dit gesprek wordt bepaald welke gegevens en aandachtspunten belangrijk zijn ter voorbereiding van de leerlingbespreking en welke vorm van leerlingbespreking passend is.

Op niveau 2 zijn er twee vormen van leerlingbespreking:

- a. Niveau 2 - leerlingbespreking voor de groepsleerkracht en intern begeleider
- b. Niveau 2 - leerlingbespreking met (een deel van) het schoolteam

De intern begeleider legt de afspraken vast en organiseert de leerlingbespreking. Voorafgaande aan de leerlingbespreking vult de groepsleerkracht het format leerlingbespreking in.

De vormen a. en b. worden hieronder in de tabel Niveau 2 nader beschreven. Op Niveau 2 kennen we ook de Groeps- bespreking en de Opbrengstenvergadering.

Niveau 2 Vormen van overleg	leerkracht Basis-ondersteuningsteam ouders intern begeleider Inhoud en uitwerking kind
a leerling-bespreking tussen leerkracht en IB	- leerlingen die opvallen in de groepsbespreking en nog eens nader, op individueel niveau, besproken moeten worden om de onderwijsbehoefte duidelijker te krijgen. - leerlingen die na de evaluatie van een individueel handelingsplan of consult worden aangemeld. - leerlingen die onverwacht opvallen en waarbij de leerkracht advies wil van de intern begeleider. - leerlingen, waarbij de leerkracht zich "handelingsverlegen" voelt of behoefte heeft aan verfijning van de onderwijsbehoeften. De leerlingbespreking staat onder regie van de intern begeleider, waarbij de relatie leerkracht-kind-ouder een belangrijk uitgangspunt is. De intern begeleider zal in samenwerking met ouders en leerkracht op zoek gaan hoe de leerling het beste ondersteund kan worden. De ouders, leerkracht en intern begeleider vormen de partners in het Basis-ondersteuningsteam voor het kind.. Deze leerlingbespreking is nooit volgens een vast patroon, maar altijd passend bij de situatie en de ondersteunings-behoeften van de leerling en de leerkracht. Dit kan betekenen dat het eerste gesprek wel of niet in bijzijn van ouders plaatsvindt. Een bespreking of terugkoppeling naar de ouders, al dan niet in aanwezigheid van de intern begeleider, zal altijd een plek krijgen in de afgesproken zorgroute. Het vervolg van de leerlingbespreking kan zijn: - er volgt een bespreking met leerkracht, ouder(s) en intern begeleider, - er wordt een individueel handelingsplan opgesteld, - er wordt een groeidocument opgesteld, - er volgt een consult bij de schoolcontactpersoon, - er volgt een aanmelding bij de schoolmaatschappelijk werk - er wordt verwezen naar een huisarts en vervolgens naar een externe specialist, - er wordt plek gereserveerd voor een leerlingbespreking met het schoolteam, - er wordt een plek gereserveerd op de agenda van het onderwijszorgoverleg (OZO). Bij de afronding van een leerlingbespreking zijn de volgende punten van belang: - terugkoppeling of rol van de ouders in het afgesproken traject, - vervolgspraak, - plannen van evaluatie en terugkoppelingsgesprek met betrokkenen en - de afspraken over het proces en de route worden door de intern begeleider vastgelegd en opgeslagen in ParnasSys.

b. Leerling- bespreking met (deel van) schoolteam	Deze leerlingbespreking vindt op dezelfde wijze plaats als hierboven beschreven, maar bij deze vorm is de ervaring en kennis over de leerling(en) met specifieke ondersteunings- en/of onderwijsbehoeften van meerdere leerkrachten belangrijk. Ook kan er gekozen worden voor een bespreking met het (deel van) team volgens het intervisiemodel. Deze leerling besprekingen vinden minimaal tweemaal per jaar plaats. De bespreking vindt plaats binnen het team in wisselende samenstelling. Model van de intervisie: - leerkracht brengt het probleem in en formuleert de hulpvraag, - het type vraag van de inbrenger wordt benoemd, - 1^e ronde verhelderende vragen van de collega's, - de inbrenger beantwoordt de vragen, - korte samenvatting 1^e ronde, - 2^e ronde met aanvullende en verdiepende vragen, - de inbrenger formuleert nogmaals het probleem en de vraag en gebruikt daarbij de inzichten verkregen door de vragen uit de 2^e ronde, - een ronde adviezen, - inbrenger kiest een passend advies en formuleert hoe zij/hij hiermee aan de slag gaat, - ronde om te inventariseren wat de inbrenger eventueel nodig heeft van de collega's en intern begeleider; afspraken maken en - eventueel nog een afsluiting met reflectie op de intervisieronde. Vervolg en afronding zie a
--	--

Groepsbespreking	In de groepsbespreking bespreken de groepsleerkracht en de intern begeleider de groep aan de hand van vooraf opgestelde vragen en aandachtspunten. Ook wordt er ter voorbereiding een klassenbezoek gepland. De afspraken worden door de intern begeleider vastgelegd en opgeslagen in ParnasSys. De groepsbesprekingen worden in het jaarrooster ingepland in afstemming met o.a. de speerpunten van het schooljaar. Tijdens de bespreking kunnen de volgende vragen aan de orde komen. - Hebben de leerlingen geprofiteerd van de aanpak in de groepsplannen? - Zetten we deze aanpak voort of zijn er aanpassingen nodig? - Heeft de leerkracht hulp nodig voor het bijstellen van de groepsplannen? - Zijn er leerlingen die onvoldoende profiteren van het geboden onderwijs en moeten deze besproken worden in de leerlingbespreking?
Opbrengsten- vergadering	Tweemaal per schooljaar worden in de opbrengstenvergadering met het gehele team de opbrengsten besproken aan de hand van de vaardigheidsscores, behaald in de Cito M- en E toetsen. De doelstellingen voor de gemiddelde vaardigheidsscores liggen op het niveau C III. De doelen voor de progressie op schoolniveau worden vastgesteld door het verschil op C-niveau tussen vorig en huidig toets moment te berekenen. Aan de progressie per kind wordt een groter belang toegekend dan aan de gemiddelde vaardigheidsscores. Directie en intern begeleider maken vooraf de analyse op basis van dwarsdoorsneden, trendanalyses (volgmodel leerlingen) en vaardigheids groei. De opbrengstenvergadering leidt tot actiepunten voor het volgende halfjaar.

5.3 Niveau 3 - Boven schoolse en externe deskundigen

Wanneer de aanpak in niveau 1 en 2 niet toereikend is, stappen we over naar niveau 3. Het Basis Ondersteuningsteam (leerkracht(en), ouders en intern begeleider) wordt uitgebreid met de inzet van het Breed Ondersteuningsteam.

Het Breed Ondersteuningsteam fungeert als een collegiaal netwerk met externe deskundigen en/of specialisten van collega scholen. Het deskundigen van het team kunnen adviseren adviseert en/of “weg wijzen” naar verdere begeleiding en ondersteuning, die past bij de onderwijsbehoeften van de leerling en de specifieke ondersteuningsbehoeften van het kind, het gezin, de leerkracht, de intern begeleider en de school.

De externe deskundigen in het Breed Ondersteuningsteam kunnen zijn:

- de schoolmaatschappelijk werker,
- de arts en verpleegkundige van de schoolgezondheidszorg (CJG),
- de leerplichtambtenaar,
- het wijkteam
- de schoolcontactpersoon PPO
- de wijkagent

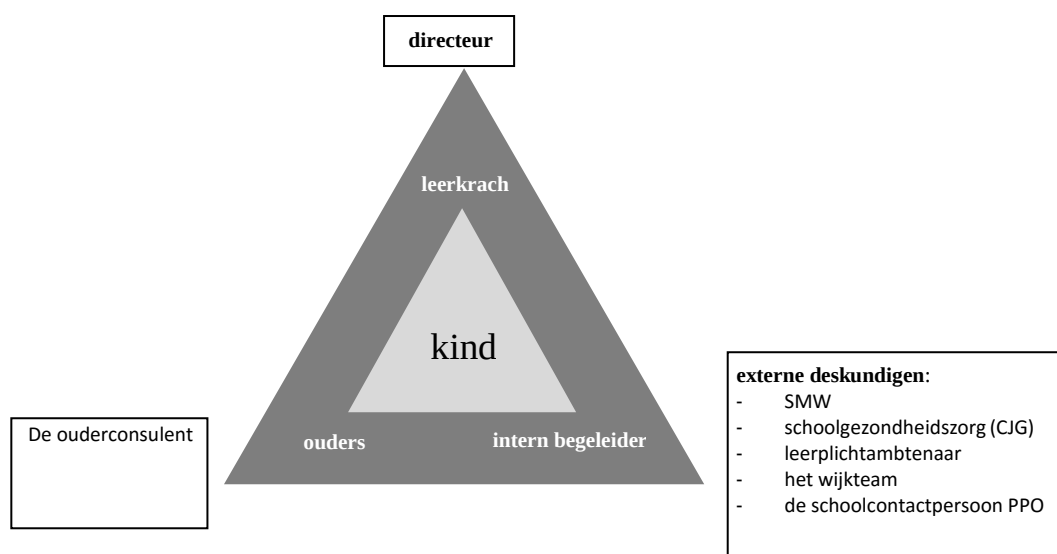
Op niveau 3 zijn er twee vormen van leerlingbespreking:

- c. Niveau 3 - leerlingbespreking voor de groepsleerkracht, intern begeleider en externen
- d. Niveau 3 - Kind-/ leerlingbespreking in het onderwijszorgoverleg (OZO).

De vormen c. en d. worden hieronder in tabel Niveau 3 nader beschreven.

Niveau 3 Vormen van overleg	Basis Ondersteuningsteam leerkracht Inhoud en uitwerking kind Breed Ondersteuningsteam (externen) ouders intern begeleider
c. leerlingbespreking voor de groepsleerkracht, intern begeleider en externen	- leerlingen, waarbij de stappen in niveau 1 en 2 niet toereikend zijn. - leerlingen, waarbij de school zich handelingsverlegen voelt. - leerlingen, waarbij er sprake is van 'multi-problematiek'. De leerlingbespreking staat onder regie van de intern begeleider, waarbij de relatie leerkracht-kind-ouder een belangrijk uitgangspunt is. De intern begeleider zal in samenwerking met ouders en leerkracht op zoek gaan hoe de leerling het beste ondersteund kan worden. De intern begeleider consulteert de deskundige of vraagt om advies aan deskundige. Deze leerlingbespreking is nooit volgens een vast patroon, maar altijd passend bij de situatie en de ondersteunings-behoeften van de leerling en de leerkracht. Dit kan betekenen dat het eerste gesprek wel of niet in bijzijn van ouders plaatsvindt. Een bespreking of terugkoppeling naar de ouders, al dan niet in aanwezigheid van de intern begeleider, zal altijd een plek krijgen in de afgesproken zorgroute. Het vervolg van de leerlingbespreking kan zijn: - er volgt een terugkoppeling naar ouders - er wordt een individueel handelingsplan opgesteld, - er wordt een groeidocument opgesteld, - er volgt een onderwijzorgoverleg (OZO) - er volgt een inzet van andere deskundigen - er wordt verwezen naar een huisarts en vervolgens naar een externe specialist, - Bij de afronding van een leerlingbespreking zijn de volgende punten van belang: - terugkoppeling of rol van de ouders in het afgesproken traject, - vervolgspraak, - plannen van evaluatie en terugkoppelingsgesprek met betrokkenen en - de afspraken over het proces en de route worden door de intern begeleider vastgelegd en opgeslagen in ParnasSys.

d. leerling- bespreking in het onderwijzorgoverleg (OZO)	- leerlingen, waarbij de stappen in niveau 1 en 2 niet toereikend zijn. - leerlingen, waarbij de school zich handelingsverlegen voelt. - leerlingen, waarbij er sprake is van 'multi-problematiek. De leerlingbespreking staat onder regie van de intern begeleider, waarbij de relatie leerkracht-kind-ouder een belangrijk uitgangspunt is. De intern begeleider zal in samenwerking met ouders en leerkracht op zoek gaan hoe de leerling het beste ondersteund kan worden. De intern begeleider consulteert de deskundige of vraagt om advies aan deskundige. Deze leerlingbespreking is nooit volgens een vast patroon, maar altijd passend bij de situatie en de ondersteunings-behoeften van de leerling en de leerkracht. Dit kan betekenen dat het eerste gesprek wel of niet in bijzijn van ouders plaatsvindt. Een bespreking of terugkoppeling naar de ouders, al dan niet in aanwezigheid van de intern begeleider, zal altijd een plek krijgen in de afgesproken zorgroute. Het vervolg van de leerlingbespreking kan zijn: - er volgt een terugkoppeling naar ouders - er wordt een individueel handelingsplan opgesteld/gecontinueerd, - er wordt een groeidocument opgesteld/gecontinueerd, - er volgt een inzet van andere deskundigen - er wordt verwezen naar een huisarts en vervolgens naar een externe specialist, - nader onderzoek, - er volgt een arrangement, ondersteuning vanuit de basisondersteuning binnen de school, - er volgt een arrangement, ondersteuning vanuit de basisondersteuning plus extra ondersteuning binnen de school (AB traject) - er volgt een arrangement, ondersteuning die de basisondersteuning en extra ondersteuning van de school overstijgt, waardoor plaatsing op een andere basisschool of speciaal (basis)onderwijs wenselijk of noodzakelijk is. Het OZO wordt op afroep ingepland en wordt altijd gevoerd met deelname van het Basis-Ondersteuningsteam (ouder, leerkracht en intern begeleider). Bij de afronding van een leerlingbespreking zijn de volgende punten van belang: - terugkoppeling of rol van de ouders in het afgesproken traject, - vervolgspraak, - plannen van evaluatie en terugkoppelingsgesprek met betrokkenen
--	--



Hoofdstuk 6 Basis- en extra ondersteuning op de Barkentijn

Wettelijk gezien is alle ondersteuning die niet onder de basisondersteuning valt, automatisch extra ondersteuning. Voor extra ondersteuning moet voor een leerling een ontwikkelingsperspectief middels het groeidocument worden opgesteld. In het Referentiekader Passend onderwijs is vastgelegd uit welke vier onderdelen de basisondersteuning is opgebouwd.

1. Basiskwaliteit.
Dit verwijst naar de minimale onderwijskwaliteit die gemeten wordt door het toezichtkader van de inspectie van onderwijs. De Barkentijn voldoet aan de normen voor Basisondersteuning.
2. Planmatig en handelingsgericht werken op leerling-, groeps- en schoolbreed niveau.
Denk hierbij aan individuele of groepsplannen en aan het analyseren en plannen naar aanleiding van de opbrengsten.
3. Preventieve en licht ondersteunende interventies.
Op de Barkentijn betekent dit een aanbod voor leerlingen met dyslexie alsmede een aanpak voor het voorkomen van gedragsproblemen middels de PBS aanpak. Meer- en hoogbegaafde kinderen komen na zorgvuldige selectie in aanmerking voor plaatsing in de Plusklas, waar gespecialiseerd onderwijs gedurende één dag per week wordt gegeven aan leerlingen.
4. Onderwijs ondersteuningsstructuur.
Op de Barkentijn is dat de Samen 1-zorgroute waarin de school de ondersteuning heeft georganiseerd in samenwerking met bovenschoolse en externe deskundigen.

6.1 Kwaliteitszorg met betrekking tot de basisondersteuning

De grens tussen basis- en extra ondersteuning is niet in alle situaties een harde grens. Gelukkig verschuift deze grens langzaam door de verdere verbetering van de basiskwaliteit.

De ontwikkelingspunten op onze school.

- De Barkentijn heeft een sterk onderwijsaanbod en begeleiding voor Technisch Lezen. Er wordt preventief gehandeld en een individueel handelingsplan opgesteld bij achterblijvende leesresultaten, volgens het dyslexieprotocol Leesproblemen en Dyslexie van het Expertise Centrum Nederlands. Een vervolgstap is noodzakelijk. In de meerjarenplanning krijgt het opstellen en breed invoeren van het schoolspecifieke dyslexieprotocol een prominente plaats.
- Vanaf de tweede helft van schooljaar '16-'17 is er extra aandacht voor het signaleren en onderkennen van de onderwijsbehoeften wat betreft Rekenen. Dit betekent dat de kwaliteit van ons rekenonderwijs (dat valt onder de basisondersteuning) zal toenemen en zal in schooljaar '17-'18 worden vastgelegd in het dyscalculieprotocol.
- Het onderwijsaanbod voor het vak begrijpend lezen wordt versterkt in schooljaar '18-'19'.
- Verder verfijnen van de onderwijsbehoeften en het planmatig handelen van het aspect gedrag op leerling-, groeps- en schoolniveau. In schooljaar '16-'17 is PBS ingevoerd. Planmatig handelen op dit gebied wordt een aandachtspunt in de meerjarenplanning ter verhoging van onze basiskwaliteit.

Deze kwaliteitsverbeteringen zijn opgenomen in de meerjarenplanning van de Barkentijn.

6.2 Extra ondersteuning

Wanneer de specifieke onderwijs- en of ondersteuningsbehoeften van een leerling de basisondersteuning overstijgt, dan kunnen in overleg met de intern begeleider en eventueel met de schoolcontactpersoon interventies ingezet worden. Dit is het moment dat gestart kan worden met een groeidocument/OPP (zie protocol Groeidocument en OPP). In overleg met PPO kan ook besloten worden om een arrangement aan te vragen.

Het voornemen is om in het schooljaar van 2017-2018 te starten met een groeidocument.

Wanneer duidelijk wordt dat de school ondanks alle inspanningen en maatregelen onvoldoende tegemoet kan komen aan de ondersteuningsbehoefte van een leerling, wordt er met externen gezocht naar een beter passende onderwijsplek.

Voor een plek in het speciaal (basis)onderwijs, is een Toelaatbaarheids-Verklaring (TLV) nodig.

Bij alle kinderen en bij alle leerkrachten willen wij doen wat wij beloven en samen zorgen voor onderwijs waarbij de onderwijsbehoeften van de leerling centraal staan. Om deze reden wordt bij aanmelding van leerlingen met specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften zorgvuldig vastgesteld of wij kunnen bieden wat de nieuw aangemelde leerling van ons nodig heeft. Dit traject staat weergegeven in het stroomschema: "Zorgplicht aanmelding bij reguliere po-school" (bijlage 1).

Hoofdstuk 7 De documenten van de Samen 1 – zorgroute

Van pedagogisch en didactisch groepsoverzicht via groepsplan tot groeidocument, van groep 1 tot en met 8 worden vele documenten gebruikt om een doorlopende lijn in de zorg en ondersteuning mogelijk te maken.

Naam document	Niveau zorgroute	Betrokkenen van het Basis- of Breed Ondersteuningsteam	Bijlage
Toets/zorgkalender	1	Leerkracht en intern begeleider	
Diepteanalyse inclusief foutenanalyse (Focus-OGW)	1	Leerkracht	
Pedagogisch en Didactisch Groepsoverzicht	1	Leerkracht	
Groepsplan (GP)	1	Leerkracht	
Individueel Handelingsplan (IHP)	1 2 3	Leerkracht en ouder(s) Leerkracht, intern begeleider en ouder(s) Leerkracht, intern begeleider en ouder(s)	
Groeidocument	2 3	Leerkracht , intern begeleider en ouder(s) Leerkracht, intern begeleider , ouder(s) en schoolcontactpersoon	
Ontwikkelingsperspectief	3	Leerkracht, intern begeleider, ouders en schoolcontactpersoon	
Groepsbespreking	2	Leerkracht en intern begeleider	
Leerlingbespreking	2	Leerkracht en intern begeleider (a) Leerkracht en intern begeleider en deel schoolteam (b)	
Onderwijszorgoverleg (OZO)	3	Leerkracht, intern begeleider en externen (d)	

7.1 Toets/zorgkalender

Bij aanvang van een nieuw schooljaar stelt de intern begeleider een toets/zorgkalender op. In deze kalender is rekening gehouden met de CITO toetskalender. Naast de afnamemomenten van de toetsen, zijn ook andere afspraken opgenomen zoals data groepsbesprekingen, start- en sluitingsdata van analyseprotocollen etc. Bij de eerste teambijeenkomst wordt de toets/zorgkalender besproken en definitief vastgesteld. Het document is te vinden op Sharepoint.

7.2 Diepteanalyse inclusief foutenanalyse (Focus-OGW)

Diepteanalyses inclusief foutenanalyses worden 2x per jaar in februari en juni gemaakt door de leerkracht. Voor de analyses zijn de formats te vinden op Sharepoint in de map Analyseprotocollen. Hierover zijn afspraken gemaakt, te vinden in het borgingsdocument van opbrengstgericht werken (OGW).

7.3 Pedagogisch en didactisch groepsoverzicht

De leerkrachten vullen 2x per jaar in februari en juni het pedagogisch en didactisch groepsoverzicht in. Het is een overzicht van de groep met de stimulerende- belemmerende factoren en de onderwijsbehoeften. Hierover zijn afspraken gemaakt, te vinden in het borgingsdocument van opbrengstgericht werken (OGW).

7.4 Groepsplan

Groepsplannen worden gemaakt in Klasse plan voor groep 3 tot en met groep 8. Groepsplannen worden gemaakt voor de vakken: Technisch lezen, Begrijpend lezen, Rekenen en Spelling.

Voor de groepen 1 en 2 is een apart format ontwikkeld voor Rekenen en Taal (zie bijlagen).

Over het maken van groepsplannen zijn afspraken gemaakt, te vinden in het borgingsdocument van opbrengstgericht werken (OGW).

7.5 Individueel Handelingsplan

Als de onderwijsbehoeften van een leerling niet binnen het groepsplan te realiseren zijn of dat dit in de nabije toekomst wordt voorzien, dan kan worden besloten om een individueel handelingsplan op te stellen. Dit handelingsplan is niet curriculum-vervangend. De leerling blijft meedoen met het groepsaanbod maar krijgt (tijdelijk) iets extra's. Dit handelingsplan wordt in samenspraak met ouders, intern begeleider door de leerkracht opgesteld en opgeslagen in Parnassys.

Afhankelijk van de reden van het opstellen van een Individueel Handelingsplan voor een leerling kan de doorlooptijd van een IHP verschillen. Doorgaans is dit 6 á 8 weken. De leerkracht observeert: "Wat werkt goed voor deze leerling, wat werkt minder goed." Deze bevindingen worden aan het einde van de gestelde periode in relatie met de streefdoelen geëvalueerd. Na de evaluatie wordt er besloten of het handelingsplan wordt afgesloten of wordt bijgesteld. Dit is afhankelijk van de gewenste, voorgenomen en behaalde doelen. De intern begeleider wordt op de hoogte gesteld van het vervolgtraject. Bij het evalueren van het IHP, neemt de leerkracht een beslissing over het IHP.

AFRONDEN de doelen zijn behaald, het IHP wordt afgesloten,

CONTINUEREN er is voldoende progressie, maar de gestelde doelen zijn nog niet bereikt; na tussenevaluatie wordt het individueel handelingsplan (IHP) voortgezet,

AANMELDEN de ontwikkeling is onvoldoende of stagneert: de onderwijsbehoeften zijn niet helder genoeg in beeld of het onderwijsaanbod passend bij de onderwijsbehoeften is niet of onvoldoende realiseerbaar. De groepsleerkracht meldt de leerling dan aan bij de intern begeleider op niveau 2 van de Samen 1-zorgroute.

Deze handelingsplannen worden gemaakt en opgeslagen in Parnassys.

7.6 Het Groeidocument

Een groeidocument wordt opgesteld wanneer het gaat om ondersteuningsbehoeften, die naar verwachting langdurig en structureel aandacht vereisen. In de meeste gevallen gaat dit om ondersteuning vlakbij de grens basis- en extra ondersteuning.

De voordelen van vroegtijdig starten met een groeidocument zijn dat het planmatig werken garandeert. Voor ouders is er een zichtbaar proces van handelen, evalueren en bijstellen. Wanneer opschaling naar extra ondersteuning nodig wordt, is dat een zichtbare, logische, voorspelbare en volgende stap voor ouders en leerkrachten.

Belangrijke rubrieken van het groeidocument.

- Algemene gegevens
- Belemmerende en positieve factoren van de leerling,
- Onderwijsbehoeften leerling.
- Ondersteuningsbehoeften van de school en/of gezin.
- Notities, waarin alle ondersteuning staat omschreven door school, ouders en eventueel externe deskundigen.'
- Vervolg opstellen OPP

Het groeidocument wordt ontwikkeld in schooljaar 2017-2018

7.7 Het Ontwikkelingsperspectief (OPP)

Een ontwikkelingsperspectief wordt opgesteld als de zorg voor de leerling buiten de basisondersteuning valt en extra ondersteuning krijgt vanuit het samenwerkingsverband. Een OPP wordt opgesteld vanaf eind groep 5 en kan een vervolg zijn van het groeidocument. Dit is echter niet noodzakelijk.

Een OPP kan worden opgesteld voor leerlingen, die wel vallen onder de basisondersteuning en die naar verwachting aan het einde van groep 6, aan het einde van de basisschool voor één of meerdere kernvakken niet de einddoelen van groep 7 behalen. Deze leerlingen krijgen in groep (7) 8 dus niet het leerstof-aanbod van de groep waartoe zij behoren. Ondanks de inspanningen van de school is het niet gelukt om deze leerlingen bij de groep te houden; zelfs niet met een minimumprogramma.

Een OPP kan worden opgesteld voor leerlingen, die met specifieke didactische of pedagogische ondersteuning nog net het leerstofaanbod van de groep of het minimumprogramma kunnen halen. Het betreft hier leerlingen die op termijn naar het voortgezet onderwijs VMBO basis met leerwegondersteuning of praktijkonderwijs uitstromen.

Het gaat hier om leerlingen met:

- een SO- of SBO-indicatie,
- een verwachte uitstroom naar het praktijk- of voortgezet speciaal onderwijs,
- cognitieve of sociaal emotionele belemmeringen op één of meerdere kernvakken: rekenen, technisch lezen of begrijpend lezen (tot deze laatste groep behoren vooral leerlingen die naar verwachting zullen uitstromen naar het LWOO),
- leerlingen waarbij de intelligentie is bepaald met inzet van een capaciteitenonderzoek en deze intelligentie beneden gemiddeld uitvalt.

Verplichte onderdelen van het ontwikkelingsperspectief:

- De verwachte uitstroombestemming van de leerling (type vo of uitstroomprofiel vso)
- De onderbouwing van de verwachte uitstroombestemming van de leerling. De onderbouwing bevat in elk geval een weergave van de belemmerende en bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijs aan de leerling.
- Een beschrijving van de te bieden ondersteuning en begeleiding en, indien aan de orde, de afwijkingen van het (reguliere) onderwijsprogramma

Het werken met een OPP is beschreven in het protocol OPP.

7.8 Groepsbespreking

De groepsbespreking vindt 3x per jaar in november, februari en juni plaats. Er wordt gebruik gemaakt van een vast format (zie bijlage). Dit format wordt één week voor de bespreking ingevuld door de groepsleerkracht en opgestuurd naar de intern begeleider. Gemaakte afspraken worden door de groepsleerkracht op het format genoteerd. De groepsbespreking is een overleg tussen intern begeleider en groepsleerkracht(en). Incidenteel wordt gebruik gemaakt van de techniek intervisie bij de groepsbespreking. De leerkracht plaatst het ingevulde format+ afspraken in de groepsmap op Sharepoint.

Afspraken worden opgenomen in het borgingsdocument OGW.

7.9 Leerlingbespreking

Leerlingbesprekingen vinden plaats op verschillende niveaus, niveau 2 of niveau 3 (zie hoofdstuk 5). Op niveau 2 wordt gebruik gemaakt van het format leerlingbespreking

Leerkracht en intern begeleider voeren een probleem verkennend gesprek. Doel van dit gesprek is om samen te kijken welke aspecten van de leerling vragen en zorg oproepen. Dit kunnen zijn:

- Gedrag / sociaal-emotionele ontwikkeling
- Werkhouding: concentratie / motivatie
- Ontwikkeling / leren

Tijdens dit gesprek wordt bepaald welke gegevens en aandachtspunten belangrijk zijn ter voorbereiding van de leerlingbespreking en welke vorm van leerlingbespreking passend is.

Op niveau 2 zijn er twee vormen van leerlingbespreking:

- a. Niveau 2 - leerlingbespreking voor de groepsleerkracht en intern begeleider
- b. Niveau 2 - leerlingbespreking met (een deel van) het schoolteam

De intern begeleider legt de afspraken vast en organiseert de leerlingbespreking. Voorafgaande aan de leerlingbespreking vult de groepsleerkracht het format leerlingbespreking in.

7.10 Onderwijzorgoverleg (OZO)

Een OZO is een vorm van leerlingbespreking op niveau 3. Er is sprake van multi-problematiek bij leerling en of gezin. Bij deze bespreking zijn meerdere externen betrokken. De intern begeleider heeft de regie en is voorzitter van het overleg. Het OZO is niet gekoppeld aan vaste tijdstippen. Voorafgaand aan het overleg wordt een week van te voren de agenda verstuurd naar betrokkenen met vermelding van de problematiek. De intern begeleider vult het betreffende format OZO besprekingsformulier in en vult dit aan met het verslag en de afspraken die gemaakt worden. Voor de bespreking wordt een notulist aangewezen door de intern begeleider.

Bij het OZO is verplicht het Basis Ondersteuningsteam aanwezig. De intern begeleider bepaalt welke externen uit het Breed Ondersteuningsteam uitgenodigd worden.

Hoofdstuk 8 Functies en taken van het schoolteam met betrekking tot ondersteuning.

Eén van de uitgangspunten van ons onderwijs is de gezamenlijke verantwoordelijkheid als team voor onze leerlingen. Hierbij hebben de groepsleerkracht, intern begeleider en directeur verschillende taken en verantwoordelijkheden om vanuit ieders functie de ononderbroken ontwikkelingslijn van onze leerlingen en de kwaliteit van het onderwijs en ondersteuningsstructuur te bewaken en/of te realiseren.

Groepsleerkracht

De belangrijkste opdracht is weggelegd voor de groepsleerkracht. Hij is wettelijk verantwoordelijk en aanspreekbaar voor de verlening van ondersteuning aan alle hem toevertrouwde leerlingen. De leerkracht voldoet aan de kerncompetenties die zijn beschreven door de Stichting Beroepskwaliteit Leraren (SBL). De benodigde kwaliteiten voor individuele leerling ondersteuning zijn hier beschreven.

De leerkracht ...

- geeft de leerlingen voldoende tijd en gelegenheid tot leren,
- is duidelijk op de hoogte van de inhoud en het gebruik van onderwijskundig verantwoorde methoden,
- stelt duidelijke (minimum)doelen,
- geeft effectieve instructie en verwerking,
- voert een goed klassenmanagement,
- hanteert een leerlingvolgsysteem,
- schept een positief en veilig werkklimaat,
- hanteert een flexibele klassenorganisatie,
- werkt samen met collega's en vraagt om hulp indien nodig,
- evalueert regelmatig de vorderingen van de leerlingen,
- signaleert een leerling die opvalt in zijn ontwikkeling en/of leervorderingen,
- kan de juiste toets- en observatie-instrumenten kiezen en toepassen,
- kan de uitkomsten van deze toets en observatie helder weergeven en analyseren,
- kan een pedagogisch en didactisch groepsoverzicht opstellen en
- kan aan de hand van het pedagogisch didactisch groepsoverzicht het groepsplan (leerstofaanbod voor drie niveaugroepen plus de eventuele individuele leerlijnen) opstellen en de uitvoering van dit plan evalueren.

Intern begeleider

De opdracht van de intern begeleider is het begeleiden van het didactisch handelen van de leerkrachten en het geven van ondersteuning in het bieden van goede kwaliteitszorg.

De taken van de intern begeleider zijn:

- voorbereiden en leiden van de kind- en groepsbesprekingen,
- opstellen en bewaken van de jaarlijkse zorgkalender,
- ondersteunen van groepsleerkrachten bij het kiezen en toepassen van toets- en observatie-instrumenten,
- ondersteunen van groepsleerkrachten van groep 8 bij de overgang naar VO
- opzetten en coördineren van het leerlingvolgsysteem,
- ondersteunen (begeleiden) van leerkrachten bij het analyseren van toets- en observatiegegevens en het maken van een individueel handelingsplan,
- voorbereiden (en eventueel leiden) van pedagogische en didactische teambesprekingen,
- coachen van de leerkracht,
- uitvoeren van klassenconsultaties,
- ondersteunen van de leerkrachten met werken met groepsplannen,
- onderhouden van de orthotheek,
- voeren van periodiek overleg met de directie wat betreft bevindingen in het kader van het leerlingvolgsysteem en de individuele leerlingbegeleiding,
- ondersteunen van de directie bij het maken en het analyseren van een trendanalyse uit de gegevens van het leerlingvolgsysteem,
- zorgen voor de archivering van de leerling-dossiers,
- onderhouden van contacten met externe deskundigen,
- participeren in wijkoverleg van het samenwerkingsverband

Directie

De directeur heeft in relatie tot de zorgstructuur de opdracht om de onderwijskwaliteit zo optimaal mogelijk te houden, zodat extra zorg zoveel mogelijk kan worden voorkomen.

De taken van de directeur zijn:

- bewaken en in stand houden van een positief klimaat voor leerlingen, leerkrachten en ouders,
- uitvoeren van lesbezoeken,
- mede op basis van de groepsoverzichten een schooloverzicht (van leerling ontwikkelingen) op teamniveau bespreken,
- ondersteunen van de intern begeleider bij het maken van groepsoverzichten en bij de interpretatie van dwarsdoorsneden en trendanalyses uit de gegevens van het leerlingvolgsysteem,
- stellen van een schooldiagnose en formuleren van de schooldoelen,
- een (aangepast) onderwijsaanbod (doen) uitvoeren en laten evalueren,
- bewaken van de continuïteit van het leerlingvolgsysteem.

Hoofdstuk 9 Het Breed Ondersteuningsteam

Op niveau 3 van De Samen 1-zorgroute wordt het basisondersteuningsteam uitgebreid met buitenschoolse deskundigen (Breed Ondersteuningsteam). Deze personen hebben een belangrijke ondersteunende functie. Zij voegen kennis en ervaring toe, zodat de basisondersteuning kwalitatief naar een hoger niveau getild wordt. Ook ondersteunen zij bij toeleiding naar hulp en ondersteuning buiten de school.

De invoering van passend onderwijs op 1 augustus 2014 was een draaipunt in het onderwijs. Hoe dit op onze school wordt ingevuld is beschreven in dit ondersteuningsplan. De tweede grote verandering was de wijziging van het jeugdstelsel op 1 januari 2015. De gehele jeugdzorg valt nu onder verantwoordelijkheid van de gemeenten. Deze transitie gaat samen met een inhoudelijke vernieuwing, de transformatie. Voorzieningen en hulpverleners moeten zich bijvoorbeeld meer gaan richten op de versterking van de eigen kracht van kinderen, jongeren en opvoeders. Deze transitie heeft dan ook een grote betekenis als het gaat om de ondersteuning van het kind/de leerling en het gezin.

De nieuwe Jeugdwet kent 5 uitgangspunten:

1. Preventie en uitgaan van eigen verantwoordelijkheid en eigen mogelijkheden van jeugdigen en hun ouders, met inzet van hun sociale netwerk;
2. De-medicaliseren, ontzorgen en normaliseren door onder meer het opvoedkundig klimaat te versterken in gezinnen, wijken, scholen en in voorzieningen als kinderopvang en peuterspeelzalen;
3. Vroegtijdig bieden van de juiste hulp op maat om jeugdigen en gezinnen zo snel mogelijk, zo dichtbij mogelijk en zo effectief mogelijk hulp te bieden met aandacht voor de (kosten)effectiviteit van de geboden hulp;
4. Integrale hulp aan gezinnen volgens het uitgangspunt één gezin, één plan, één regisseur;
5. Meer ruimte voor professionals om de juiste hulp te bieden door vermindering van regeldruk.

Met de nieuwe Jeugdwet moet voorkomen worden dat ouders en jeugdigen verdwalen in het systeem. Het nieuwe stelsel kent door één wettelijk kader en één financieringssysteem voor de jeugdzorg meer doelmatigheid. Door vermindering van regels en bureaucratie wordt integrale zorg bij meervoudige problematiek beter mogelijk.

Sinds 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de huidige provinciale (geïndiceerde) jeugdzorg, inclusief:

- de jeugdbescherming,
- de jeugdreclassering,
- de jeugdzorg Plus (gesloten jeugdzorg),
- de geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen (jeugd-GGZ) en
- de zorg voor jeugd met een licht verstandelijke beperking (jeugd-LVB).

Al deze verantwoordelijkheden komen bovenop de taken die gemeenten al hadden in het preventief lokaal jeugdbeleid, de jeugdgezondheidszorg en ondersteuning bij (lichte) opvoedingsvragen. Deze twee grote veranderingen hebben hun weerslag op opvoeding, onderwijs en begeleiding. Hierdoor komen er nieuwe functies en krijgen bestaande functies een nieuw of groter takenpakket. De taken en activiteiten van een aantal deskundigen van het Breed Ondersteuningsteam, worden hieronder kort toegelicht.

Schoolmaatschappelijk werker – Madhavi Manbodh

De schoolmaatschappelijk werkers (SMW) zijn toegankelijke en zichtbare functionarissen die een brugfunctie vervullen tussen onderwijs en zorg. Ze verstaan de kunst om vanuit een brede blik lichte vormen van ondersteuning aan het gezin te bieden en problemen klein te houden waar mogelijk. De SMW geeft advies en ondersteuning aan ouders/verzorgers en kinderen rondom de opvoeding en

sociaal-emotionele ontwikkeling door middel van gesprekken, themabijeenkomsten en cursussen. Op deze manier worden vraagstukken vroegtijdig opgepakt en kan er samen met de betrokkenen naar passende oplossingen gezocht worden. Indien nodig wordt doorverwezen naar andere instanties.

Taken en activiteiten:

- op basisscholen hulp bieden bij kleine gezinsproblemen,
- begeleiden van kinderen bij psychosociale problemen (aantal adviesgesprekken),
- begeleiden van ouders bij opvoedvragen en –problemen (gemiddeld vijf gesprekken),
- ondersteuning van leerkrachten bij signalering en het vertalen hiervan naar een aanpak in samenwerking met de intern begeleider,
- verwijzen naar aanbod (preventieve algemene voorzieningen of toeleiden naar tweede lijn),
- versterken van het (pedagogische)netwerk op school en
- opzetten van preventieactiviteiten, waaronder het vraag gestuurd geven van groepstrainingen en thema-avonden voor kinderen en ouders.

Schoolcontactpersoon PPO – Annet van der Louw

Sinds de invoering van Passend Onderwijs hebben scholen in Rotterdam een eigen Schoolcontactpersoon. Deze heeft een adviserende en ondersteunende. De SCP kijkt mee en adviseert, maar bekijkt ook kritisch of de procedure voor het aanvragen van een arrangement door de school, passend bij de onderwijsbehoeften van de leerling, correct is gevolgd en ingevuld.

Annet van der Louw is de schoolcontactpersoon (SCP) voor de Barkentijn. Zij heeft onderwijservaring als intern begeleider, en is onderwijskundige en orthopedagoog (Msc). Scholen kunnen de SCP in een vroeg stadium van de leerlingbegeleiding onafhankelijk advies vragen over de begeleiding van een leerling of leerlingen, zowel op leerkrachtniveau als op schoolniveau. Als een school een extra ondersteuningsarrangement wil inzetten voor een leerling of denkt aan een verwijzing voor een leerling, kijkt de SCP of de school alle stappen doorlopen heeft. Zij kan ook inhoudelijk adviseren bij de inzet van een extra ondersteuningsarrangement.

Leerplichtambtenaar – Diyanira Ilaria

Leerplicht geldt voor kinderen van 5 tot en met 16 jaar, vanaf de eerste dag van de maand nadat een kind 5 jaar wordt tot het einde van het schooljaar waarin het 16 jaar is geworden, of aan het einde van het twaalfde schooljaar. Ongeoorloofd verzuim dat op drie achtereenvolgende dagen plaats heeft of dat vier opeenvolgende lesweken meer dan 1/8e deel van de lestijd omvat, moet direct gemeld worden bij de leerplichtambtenaar. Ongeoorloofd verzuim van minder dan 3 dagen kan, na overleg met de leerplichtambtenaar ook gemeld worden. Dit komt met name voor bij: veel voorkomend verzuim, zorgwekkend verzuim, uurtjes verzuim en ongeoorloofd zomer/winterverlof. Vermoedelijk ongeoorloofd schoolverzuim en veelvuldig ziekteverzuim moet aan de leerplichtambtenaar worden gemeld, omdat dit wordt gezien als een belangrijk signaal van een zorgbehoefte. In het kader van preventief beleid is het tijdig signaleren van een zorgbehoefte van essentieel belang. De leerplichtambtenaar is lid van het Breed ondersteuningsteam en heeft behalve haar rechtstreekse taak rond leerplicht een belangrijke rol bij verwijzingen en meldingen bij officiële instanties.

Jeugdverpleegkundige - Theo van Muijen

Het CJG heeft een positie in het onderwijs en de zorgstructuur van de Barkentijn en vervult in dit verband vier taken:

1. Eventueel deelnemer aan het OZO indien expertise wordt gevraagd

Het onderwijszorgoverleg wordt op afroep gepland. Hierbij is altijd het basis ondersteuningsteam (ouder- leerkracht- intern begeleider) aanwezig. Vanuit het breed ondersteuningsteam is soms de schoolarts of jeugdverpleegkundige aanwezig. Voor kinderen die opvallen op school vanwege een gedrags-, leer-, gezondheidsprobleem en/of ontwikkelingsachterstand is niet alleen het advies, maar ook de hulp en beoordeling in verband met indicatie van groot belang.

2. De gezondheidsonderzoeken op 5- en 10 –jarige leeftijd.

Op de website van het CJG (www.cjgrijnmond.nl) is informatie beschikbaar voor ouders en kinderen over deze onderzoeken.

3.Voorlichting in het kader van preventie

4.Consultatiebureau, opvoedingsondersteuning en spreekuur

Hoofdstuk 10 Toetskalender/zorgkalender en meerjarenplanning

De PDCA – Plan Do Check en Act cyclus is een ingeburgerd begrip in het bedrijfsleven en onderwijs. De C van Check en Cito kunnen wij natuurlijk meteen plaatsen. Maar ook de P van Plan is hier van toepassing. Leervorderingen worden planmatig gecontroleerd en zo ook de verbeteractiviteiten en andere voornemens met het team. Natuurlijk is deze meerjarenplanning tijdens het proces aan veranderingen onderhevig.

Dit ondersteuningsplan wordt daarom ieder jaar bijgesteld en aangepast. Zo is het voormalig zorgplan geëvolueerd naar een ondersteuningsplan. Niet alleen omdat passend onderwijs op de kaart is gezet, maar juist omdat dit document het team richting en ondersteuning geeft op weg naar het verder inrichten en vervolmaken van de zorgstructuur in de komende vijf jaar. Het ondersteuningsplan is om deze reden ook voor de leerkrachten digitaal als naslagwerk te vinden in de team map.

Toetskalender

De volgende methode-onafhankelijke toetsen van Cito worden gebruikelijk afgenomen in de maanden januari/februari en mei/juni. In het overzicht zijn de toetsen die in schooljaar 2017-2018 nieuw worden ingevoerd dikgedrukt vermeld.

Groep 1/2

- PRAVOO observatielijsten
- Taal voor kleuters M2/E2
- Rekenen voor kleuters M2/E2
- CPS toetsen (zie borgingsdocument OGW)
- UGT toetsen (zie borgingsdocument OGW)

Groep 3

- Spelling 3.0 M3/E3
- Rekenen & Wiskunde 3.0 M3/E3
- Begrijpend lezen 3.0 E3
- AVI
- DMT M kaart 1 + 2; E kaart 1,2,3
- LOVS Woordenschat M3/E3

Groep 4

- Begrijpend lezen 3.0 M4/E4
- Spelling 3.0 M4/E4
- Rekenen & Wiskunde 3.0 M4/E4
- DMT kaart 1,2,3
- AVI
- LOVS woordenschat M4/E4

Groep 5

- Begrijpend lezen 3.0 M5/E5
- Spelling 3.0 M5/E5.
- Rekenen & Wiskunde 3.0 M5/E5.
- DMT kaart 1,2,3
- AVI
- LOVS Woordenschat M5/E5

Groep 6

- LOVS Begrijpend lezen: alle kinderen M6 start, daarna Vervolg 1 of 2
- LOVS Spelling: alle kinderen M6/E6 start , daarna Vervolg 1 of 2
- LOVS Rekenen & Wiskunde M6/E6
- DMT kaart 1,2,3
- AVI
- LOVS Woordenschat M6/E6

Groep 7

- LOVS Begrijpend lezen: alle kinderen M7 Start, daarna Vervolg 1 of 2
- LOVS Spelling: alle kinderen M7/E7 Start, daarna Vervolg 1 of 2
- LOVS Werkwoordspelling: alle kinderen E7 Start, daarna Vervolg 1 of 2
- LOVS Rekenen & Wiskunde M7/E7
- DMT kaart 1,2,3
- AVI
- LOVS Woordenschat M7/E7
- Entreetoets

Groep 8

- LOVS Begrijpend lezen: alle kinderen M8 Start, daarna Vervolg 1 of 2
- LOVS Spelling: alle kinderen M8 Start, daarna Vervolg 1 of 2
- LOVS Werkwoord spelling: alle kinderen M8 Start, daarna Vervolg 1 of 2
- LOVS Rekenen & Wiskunde M8
- DMT kaart 1,2,3
- AVI
- LOVS Woordenschat M8
- IEP Eindtoets (april)

Meerjarenplanning ondersteuningsplan

Schooljaar	Maand	Onderwerp	Initiatiefnemer(s)
	continu	Implementatie Sil	Suze vd Pol + lkr 1/2
	continu	Implementatie observatiesysteem PRAVOO	Lkr 1/2
	jan	(pedagogisch en didactisch) groepsoverzicht en groepsplan evalueren en bijstellen	Lkr + IB
	jan-feb	Afspraken procedure groep 1/2 leertijdverlengers.	Lkr ½ + IB
	feb	Zorgplan omzetten naar ondersteuningsplan	IB + directie
	continu	Verdiepen en Borgen Rekenonderwijs (groepsbespreking jan- febr)	Chantal + IB
	mrt	Oriënterende gesprekken groeidocument	IB + SCP
	mrt	Opstellen Protocol overgang (2/3 en verder)	IB, directie + team
	mrt	Schoolondersteuningsprofiel evalueren + bijstellen	IB + directie
	continu	Leerling consulten niveau 1 Leerlingbespreking niveau 2	Leerkrachten Basis ondersteuningsteam
		Leerlingbespreking niveau 3	Breed ondersteuningsteam
	continu	Implementatie PBS (gedrag)	team
	continu	Borgen PBS	Expertgroep PBS + team
	continu	Implementatie nieuwe taalmethode	Expertgroep taal + IB
	continu	Verdiepen en Borgen Rekenonderwijs. Opstellen en invoeren dyscalculie protocol van De Barkentijn	Chantal + expertgroep rekenen + IB

	sept	Evalueren en bijstellen dyslexieprotocol van De Barkentijn	Rachida + directie
	Sept	Opstellen groeidocument	
	Jan + mei	Verdiepen en borgen Protocol overgang	IB + directie
		Borgen afspraken Rekenenonderwijs	
		Borgen Sil en observatiesysteem PRAVOO	
		Verdiepen en borgen dyscalculie protocol van De Barkentijn	
		Borgen dyscalculie protocol van De Barkentijn	
		Verdiepen en borgen dyslexieprotocol De Barkentijn	